

CYWYDD O GOFFADWRIAETH,

Ar Farwolaeth y Parchedig

MR. *WILLIAM DAVIES*,

O GASTELL-NEDD, *1607/634.*

AFU FARW Y 17 O AWST, 1787;

Wedi bod yn pregethu yr EFENGYL ddeg
ar ugain o Flynyddau.

HYD A RHAI

O GOFFADWRIAETH

PETER WILLIAMS

O GAER-WEN,

Ymhlwyf P E N B R E, yn agos
I BONT RHYS SPUDWR.

Gan PETER WILLIAMS.

CAERFYRDDIN,

Argraphwyd gan I. ROSS, yn Heol Awir.

HCAYWYDD,
AR FARWOLAETH Y PARCHEDIG
WILLIAM DAVIES.

I.

O GASTELL-NEDD ces newydd chwerw,
Mae *William Davies* wedi marw!

Och! pa'm y galwyd ef o'r winllan
A'r Gweithwyr ffyddlon yn rhy fychan?

2. Mae ffordd Duw yn uwch na'n llwybrau,
Efe a'wyr yr hyn sydd oreu,
Paham y synnwn am ei symmyd?
Nid y'm ymma ond dros ennvd.

3. Et tynnu dynion donniog ymaith,
Mae chwaneg etto ynghroth Ragluniaeth
Ac fe esyd Duw yn ddiwall,
Eu Gogoniant ar un arall!

4. Dysgwn weithio heb ein harn,
Dymunolw i gael y geiniog:
Dymunolw at ei waith yn olaf,
Dysgwyd, gais y geiniog gyntaf.

5. Plant Jacob drigent gynt mewn byth,
I goffau eu pererindod,
Ond 'r oedd pawb â'u palmwydd, cofnw,
Congerwyd Angan, pa'm yr ofnwn?

6. 'Ry'n ni'n cawennych pabell euraid,
I barhau tro' Haul a Lluad;
Duw fyn babell, yma, i'w mudo,
Weithiau i Hebron, weithiau i Silo.

7. Fry mae'r babell yn y Nefoedd,
Na symmydur yn oes oesoedd,
Ac na thorrir un o'i rhaffau,
Ac na fyflir hoel o'i muriau.

8. Pabell Moses, b'le mae'r awr hon?
Lle mae Crist yn gwisgo'r goron!
B'le mae'r orchudd, b'le mae'r llennau?
Lle gadawodd E'r lliciniau!

9. Sôn

9. Sôn yr y'm am ryw reolau,
refn eglwyfig, plant a thadau;
 Ond, boed yn ein henaid awen,
 Fyn'd yn *drefnus* trwy'r Iorddonen.

10. Yry'm yn cwyno'n drwm am golli,
 Doniau *Davies* o'r eglwyfi;
 Dyfawn ganddo fyw'n griff'nogol,
 Da yw dylyn 'siamplau'r duwiol.

11. Dyn difeius oedd *Davies* wirion,
 Onid ydoedd yn rhy dirion;
 Diodde' i'r ieuengŋid awdurdodi,
 lle dylasai 'fe flaenori !

12. Nid oedd *Davies* yn dueddol,
 Fe dderbynai bob dyn duwiol;
 Boed eu doniau'n brin neu'n helaeth,
 Fe gyd-ddugai â'u hathrawiaeth.

13. Byddai cyfaill gâr mor gywir,
 Yn y Ffynnon holl Fynydd-dir?
 Fe geir y ffordd do letty noswaith,
 Gan y ffordd do letty noswaith,

14. Yn lle gwaeddi *Paul*, *Apolos*,
 Caru'r brodir pell ac agos;
 Yn lle'r fodrwy aur a'r gwycheder,
 Caru Delw Crîst bob amser.

15. Pwy ddaw bellach i bregethu,
 Draw ynghappel Llangyfwlchu ?
 Ni ad yr Arglwydd hwy'n ymddifaid,
 Fe ddiwalla Duw ei ddefaid.

16. Pregethodd *Davies* yno'n wrefog,
 Er na cha'dd e' fawr o gyflog;
 Nid y gwŷr â'r gyflog fwyaf,
 Yw'r pregethwyr godidoccaf.

17. Byth ni pheidiai â phregethu,
 O Forganwg i Gaergybi;
 Er ei droi o'r Eglwys wladol,
 Fe bregethodd fel Apostol.

18. Beth

18. Beth dal Eglwys neu Berfoniaeth,
Dwy, neu dair, o rhai'n ar unwaith;
Ac Eneidiau'r praidd yn dyddfu,
Eisiau bara o'r Nef i'w porthi.

19. Beth dal bwytta mew'n esmwythder,
A phraidd Iesu'n dioddef prinder?
Y Blaidd yn myn'd â'r 'sglyfaeth ganddo,
Eisiau Bugail i fugeilio!

20. Byddwn ronyn bach yn ddiwyd,
Fel bu Davies, er pan alwyd;
Er cael croes, ni gawn y Gŵron,
Gwyn ei byd y gweision ffyddlon.

21. Tithau, ei Wraig, er it' ei golli,
Cofia byth mae byw yw'r Iesu;
Mae Duw yn gwarchod dros y gweddwon,
Ti gei 'th gyfraid ganddo'n gysson.

22. Na thro'th wyneb, dan un wasgia,
Tua'r Aipht, neu wlad Affyria;
Can's Duw Abraham yw dy Geidwad,
Rho dy ymddiried ynddo'n wastad!

23. Dewis Ruth fo'th ddewis dithau,
Duw a'i bobl, Grist a'i Radau;
Cais ei nabod, cais ei garu,
Cei ar fyr fyn'd atto i ganu.

D I W E D D.

C Y W Y D D

A b c d e f

Dimid Ewanes hys hys

C Y W Y D D,
AR FARWOLAETH
JANE WILLIAMS.

I.

OCH i fi! ces wel'd ysywaeth
Y peth y gwn im' glywed ganwaith;
Na dderbyn angau wyneb un dyn,
Hen nac ieuangc, gwraig na phlentyn.

2. Y Wraig o Gaer-wen ymadawodd!
Er mawr alar i laweroedd:
Yr oedd ei Thŷ yn Deml hyfryd,
I bregethu gair y Bywyd.

3. Hi roi'n llawen fwyd a diod,
Ebran hefyd i'r afynod:
Tra b'ai 'fengyl Crist yn fwnio,
Hi wrandawai'n ystig arno.

4. Yr oedd ei buchedd yn grist'nogol,
A'i thynfa tua'r Ganaan nefol;
Gweddw ieuangc, sofr, diwair,
Nas gallai EnHib ro'i iddi an-air.

5. 'Roedd ganddi bump o dylwyth gweinïon,
Dwy o Ferched, tri o Feibion;
A'i gwyllys oedd, a'i gweddi beunydd,
Gael iddynt enedigaeth newydd.

6. A bod ei phlant yn eiddo'r Arglwydd,
Mewn cyfammod yn dragywydd;
Can's mae gras yn well cynhysgaeth,
Na gwlad India'n etifeddiaeth.

7. Yr oedd hi'n fuddiol i'r gym'dogaeth,
Yn dymuno eu Iechawdwriath;
Pwy wna'r fath gymmwynas iddynt?
Duw o'i Râs fo'n Fugail arnynt.

8. Ofnais na chawn wel'd ei chymmar,
Yn holl ardal Lletty bawddgar;

Pan

gheuklm

Pan y torrwyd cangen wyw-lan,
A gwneud gwagle yn y Winllan.

9. Ond rhag iddi ymdrythyllu,
Neu ymrwystro trwy drafferthu;
Fe fymydwyd hon i Sion,
Uwchlaw cyrrhaedd pob gelynion.

10. O ddyfnderoedd maith rhagluniaeth!
Dwyn y rhai defnyddiol ymmaith;
Fel y gwelai pawb ym mhob man,
Fod Duw'n gweithio'r gwaith ei hunan.

11. A phan welid, a'i gyffesu,
Byddai'r clod i gyd i'r Iesu!
Darfu'r duwiol! trist yw'r chwedl;
Etto llwyddo mae'r Efengyl.

12. Fe 'i difeddianwyd hi o'i phriod,
Can's fe 'i boddwyd ar y tywod;
Wrth geisio achub Cwch rhag soddi:
Gwae ni dd'od smuglyn i wlad cymru!

13. Ond ei chwegrwn fydd wr tirion,
Fe ymgeledda efe ei Wyrion;
Ac os na chant dad yn un man,
Fe fydd Duw yn Dad ei hunan.

14. Ac fe rydd i *Gaer-awen* gyflur,
Trwy ryw rai a ddaw o bryllur,
I agor drws i wir roesawi,
Efengyl bur yr Arglwydd Iesu.

15. Do, mi glywais er ys dyddiau,
Fod y deiliad ddaeth i'r un lle,
Gyd â Zel, yn derbyn crefydd!
Clod i'r Arglwydd am y newydd.

16. Yn ei chlod y ca'dd hi ymadael,
Ac heb brofi fawr o ryfel;
Yn ddeuddeng miwydd ar hugain oedran,
Galwyd *Jane* i'r lân-deg Ganaan.

17. Gweddwon ieuainge, cymrwch rybydd,
Pan cyfrifoch hi'n ganol-ddydd,

Ban bo'ch ysgafn, a 'sgafala,
Eich Haul, ysgatfydd, a fachluda.

18. Rhydd i'r Garddwr gasglu blodau,
Rhydd i'r Iesu ddwyn eneidiau;
O bob gradd, ac o bob oedran,
O ddrwg y byd i'w nefol Drigfan.

19. Ymwrolwn, byddwn ddiwyd,
Y mae genym wir addewyd;
Rhed y gair ar led yn helaeth,
Gwel bob gwlad yr Iachawdwriaeth,

20. Bydd cynnydd Crefydd etto ynghymru,
Mae'r Efengyl yn ymdaenu;
A holl Wynedd a'r Deheudir,
O wybodaeth Duw a lenwir.

21. Er bod rhai mewn anwybodaeth,
Yn gwrthod Crist a'i Iachawdwriaeth;
Daw Ysryd Crist i'w hadgenhedlu,
Gwrando geiriau Duw a'i garu.

D I W E D D.

H Y M N

H. Y. M.

A.E. 'nghafon am dy gannol, Arglwydd da, &c.
 Am gariad mon rhagorok, Arglwydd da,
 Cynddew'r byd ti m'cerast,
 Meun amler ti m'gelwast,
 Ath rai ti m'cynnyf'gaedonist, Arglwydd da, &c.
 Ith Gorlen ti m'dugast, Arglwydd da.

'Rwy' i nawr yn dechreu canfod, Arglwydd da, &c.
 Gadernid dy Gyfammod, Arglwydd da,
 Mae i gyd yn einaa tition,
 A hyfryd Addewydion,
 Ercyllur i'r fforddion, Arglwydd da, &c.
 S'n teithio i'w Sion, Arglwydd da.

Wel bellach am ymddiriedaf, Arglwydd da, &c.
 I'w Bruch, y Nhad fyddlonaf, Arglwydd da,
 Gadernid cerdeaf,
 Am dy Gariad canaf,
 Ar dy raw di y galwaf, Arglwydd da, Arglwydd da,
 Pandedd cyfynder arnaf, Arglwydd da.

U N A R A L L.

Darfydded fôn am tdaer, darfydded fôn am ddaer,
 Darfydded fôn am gyfoeth y cedyrn mawr eu twr,
 Darfydded fôn am Lenad, darfydded fôn am Paul,
 Darfydded fôn am bob peth, ond headdiant Adda'r ail.

T E R F Y N

17

65

17